

Organisatie-overstijgend beeld van Vietnamezen in Nederland in relatie tot mensenhandel en mensensmokkel

Tactisch Intelligence Beeld

Expertisecentrum
Mensenhandel &
Mensensmokkel

- Criminaliteitsvormen waar Vietnamezen bij betrokken zijn
- Onderzoekperiode 1 januari 2018 tot 1 november 2020
- Rubricering: openbare publicatie

Organisatie-overstijgend beeld van Vietnamezen in Nederland in relatie tot mensenhandel en mensensmokkel

Tactisch Intelligence Beeld

Zwolle, 1 juni 2022

Colofon

Het Expertisecentrum Mensenhandel & Mensensmokkel (EMM) is een samenwerkingsverband van de politie, de Koninklijke Marechaussee, de Nederlandse Arbeidsinspectie, de Immigratie- en Naturalisatiedienst en het Openbaar Ministerie.

Bij het EMM komen signalen van en strafrechtelijke onderzoeken naar mensenhandel en mensensmokkel samen en vindt vervolgens een vertaling plaats naar operationele, tactische en strategische producten aan de hand waarvan de partnerorganisaties hun strafrechtelijke of publiekrechtelijke bevoegdheden kunnen toepassen.

Het EMM maakt gebruik van stockfotografie; de personen getoond op foto's komen niet voor in het rapport.

Copyright © 2022 EMM
Alle rechten voorbehouden

Inleiding

Al jarenlang komen in Europa Vietnamezen in beeld in relatie tot hennepkwekerijen en nagelsalons. Zeker wanneer hierbij illegale Vietnamezen worden aangetroffen lijkt er vaak sprake te zijn van indicaties van mensenhandel, maar blijkt dit in de praktijk (juridisch) vaak lastig te concretiseren. Dit komt onder andere doordat (illegale) Vietnamezen weinig verklaringsbereid zijn en zichzelf niet als slachtoffer van mensenhandel zien. Het mensensmokkelaspect kan niet los worden gezien van de situatie waarin ze zich in Nederland en Europa bevinden. In de zoektocht naar een beter bestaan wordt door Vietnamezen vaak gebruik gemaakt van mensensmokkelaars om de reis naar Europa te kunnen verwezenlijken. De schulden die zijn opgebouwd bij de mensensmokkelaars blijven open staan bij achtergebleven familie in Vietnam en worden vervolgens gebruikt om de gesmokkelde onder druk te zetten. Dit maakt dat zij uitermate kwetsbaar voor uitbuiting zijn, omdat ze niet willen dat hun familie in Vietnam in angst moet leven. Om de schulden af te lossen, worden Vietnamezen, zowel onderweg als op de plaats van bestemming, gedwongen te werken in onder andere nagelsalons en hennepkwekerijen.

Aanleiding

In 2019 heeft het Expertisecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel (EMM) in opdracht van de toenmalige staatssecretaris van Justitie en Veiligheid een fenomeenonderzoek uitgevoerd naar de vermissing van Vietnamese amv's en de relatie van Vietnamezen met mensenhandel en mensensmokkel in Nederland.¹ Uit dit onderzoek bleek onder meer dat er geen zicht is op criminele Vietnamese netwerken die zich bezighouden met mensenhandel en mensensmokkel. De Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) heeft in 2019 een fenomeenonderzoek uitgevoerd waarin wordt gesteld dat er een sterke relatie bestaat tussen migratiefraude en nagelsalons. Uit de onderzoeken van zowel het EMM als de NLA is gebleken dat Vietnamezen in Nederland door verschillende organisaties worden geregistreerd in relatie tot (mogelijk) mensenhandel of mensensmokkel. Een eenduidig organisatie-overstijgend beeld van de onderlinge samenhang in deze informatie ontbreekt echter. Deze lacune heeft de aanleiding gevormd voor deze analyse.

Doelstelling

Het doel van deze analyse is op nationaal niveau vanuit verschillende criminaliteitsvormen meer zicht te krijgen op de geregistreerde aard en omvang van mensenhandel en mensensmokkel van Vietnamezen, alsmede het onderkennen van (niet eerder onderkende) Vietnamese personen en bedrijven die een centrale rol spelen met betrekking tot mensenhandel en mensensmokkel. De onderzoeksperiode van de analyse is 1 januari 2018 tot 1 november 2020. Eind 2021 zijn de operationele bevindingen en aanbevelingen ten behoeve van de opsporingspartners van het EMM verwoord in een vertrouwelijk landelijk operationeel intelligence beeld. Daarna zijn de belangrijkste bevindingen van algemene tactische aard samengevat in deze openbare publicatie.

¹ <https://www.rjksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/03/23/tk-bijlage-onderzoek-vermissing-vietnamese-amvs-en-relatie-vietnamezen-mhms-in-nederland-2015-2018-19-12>

Onderzoeksmethode

Ten behoeve van dit onderzoek is informatie van de partnerorganisaties van het EMM verzameld over de periode 1 januari 2018 tot 1 november 2020. Dit betreft niet alleen informatie die geclassificeerd is als mensenhandel of mensensmokkel, maar ook informatie die verband zou kunnen houden dan wel mogelijk relevant kan zijn in het kader van (het onderkennen van) mensenhandel of mensensmokkel. Denk aan witwassen, het vervaardigen van softdrugs, etc.

Registratie van (Vietnamese) persoonsgegevens vindt niet eenduidig en consequent plaats. Dit bemoeilijkt het stapelen en vergelijken van informatie (afkomstig van verschillende organisaties). Om dit waar mogelijk te ondervangen is de informatie die gebruikt is ten behoeve van deze analyse samengebracht in een separate database binnen het EMM. Binnen deze database is de informatie zoveel mogelijk ontdebeld. Maar feit blijft dat wanneer door de partnerorganisaties onzorgvuldig of incompleet is geregistreerd, dit van invloed kan zijn geweest op de uitkomsten.

Na het samenbrengen en ontdebelen van de informatie zijn zogenaamde informatieclusters samengesteld om de materie vanuit organisatie-overstijgend perspectief te benaderen. Met informatieclusters wordt bedoeld op het koppelen van informatie die bij elkaar hoort; in dit geval het koppelen van informatie vanuit het perspectief van Vietnamese personen,² bedrijven of incidenten. Met andere woorden, de informatieclusters zien op de samenhang tussen Vietnamese personen en/of bedrijven en de diverse (aan mensenhandel en mensensmokkel te relateren) vormen van criminaliteit. Dit heeft geleid tot meerdere clusters, waarvan vervolgens uit capaciteitsoverwegingen enkel de grootste clusters inhoudelijk zijn geanalyseerd.

Onderzoeksbevindingen

De grootste clusters hebben zicht gegeven op een aantal hoofdcategorieën van incidenten waarbij Vietnamezen in beeld komen. Deze categorieën worden hier benoemd en toegelicht.

Hennepkwekerijen en criminele uitbuiting

In Nederland komen Vietnamezen de afgelopen jaren regelmatig in beeld (als verdachte) bij (meerdere) hennepkwekerijen. Soms gaat het om in Nederland woonachtige Vietnamezen, maar er zijn meerdere incidenten waarbij illegale Vietnamezen zijn aangetroffen in een hennepkwekerij en waarbij sprake is van signalen mensenhandel. Gezien het feit dat Vietnamezen een homogene gemeenschap vormen, is het niet vreemd dat vaak ook in Nederland woonachtige Vietnamezen te relateren zijn aan deze voorvallen. Ook Vietnamezen met een verblijfsstatus voor Polen of Tsjechië komen hierbij in beeld. De verklaringsbereidheid van (illegale) Vietnamezen die in een mogelijke uitbuitingssituatie worden aangetroffen is, door verschillende oorzaken, laag.

Uitgebreid (digitaal, financieel) onderzoek kan leiden tot zicht op personen die een rol spelen bij het faciliteren van (illegale) Vietnamezen in de hennepcultuur dan wel zicht op samenhang tussen verschillende hennepincidenten. Zicht krijgen op personen die een rol spelen bij het faciliteren van de reis naar en het illegale verblijf van Vietnamezen in Nederland blijkt echter lastig te zijn.

---

² Met Vietnamese personen wordt bedoeld die personen die in de verzamelde bronnen geregistreerd staan met de Vietnamese nationaliteit of Vietnam als geboorteland.

Vermissingen uit de beschermde opvang en mensensmokkel

De (minderjarige) Vietnamezen die ondergebracht worden in de beschermde opvang, nadat ze bijvoorbeeld worden aangetroffen als inklimmer of gesmokkelde, blijken nagenoeg allemaal uit deze opvang te verdwijnen. Het vermoeden bestaat dat mensensmokkelorganisaties hierbij een rol spelen. Het merendeel van deze groep Vietnamezen lijkt als reisdoel Engeland te hebben.

Nagelsalons en arbeidsuitbuiting/mensensmokkel

Signalen van arbeidsuitbuiting, schijnrelaties, gefingeerde dienstverbanden, valsheid in geschrifte, etc. zijn met betrekking tot Vietnamezen vooral aan de orde in relatie tot nagelsalons. Maar Vietnamezen komen ook in beeld als het gaat om misbruik van de kennismigrantenregeling. Op bovenstaande manieren wordt op onrechtmatige wijze verblijf verkregen en kan het zo zijn dat ze hier een 'tegenprestatie' voor dienen te verrichten. Vanwege deze afhankelijkheidspositie is de kans op uitbuiting dan ook zeker aanwezig.

Productie en handel in harddrugs

In een aantal clusters komen Vietnamezen in beeld bij de handel en productie van synthetische drugs. In een aantal gevallen is sprake van een link met Tsjechië en/of Duitsland dan wel met Vietnamezen die daar woonachtig zijn. Van (signalen) mensenhandel is uit de geanalyseerde clusters vooralsnog niet gebleken. Ook België en Duitsland wijzen er op dat bij hen Vietnamezen in beeld komen bij de handel en productie van synthetische drugs.

In meerdere van de onderzochte informatieclusters komen Vietnamezen voor in verband met aangetroffen cash geld, (illegaal) gokken en/of casino's en verdachte financiële transacties.

Conclusie

Uit het organisatie-overstijgend beeld van Vietnamezen in Nederland blijkt dat Vietnamezen betrokken zijn bij verschillende vormen van criminaliteit die aan mensenhandel en mensensmokkel te relateren zijn. Vooral bij illegaal in Nederland verblijvende Vietnamezen die worden aangetroffen in hennepkwekerijen, is regelmatig sprake van signalen van criminele uitbuiting. Daarnaast is in relatie tot nagelsalons bij Vietnamezen dikwijls sprake van signalen van arbeidsuitbuiting, schijnrelaties, valsheid in geschrifte, gefingeerde dienstverbanden en misbruik van de kennismigrantenregeling. Het blijkt complex te zijn om zicht te krijgen op personen die een rol spelen bij de smokkel van Vietnamezen naar Nederland. Het vermoeden bestaat dat mensensmokkelorganisaties een rol spelen bij verdwijningen van (minderjarigen) Vietnamezen uit de beschermde opvang in Nederland.

Expertisecentrum
Mensenhandel &
Mensensmokkel

Postbus 100
3970 AA Driebergen

www.emm-online.nl

OPENBAAR MINISTERIE

 POLITIE

Nederlandse Arbeidsinspectie
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Koninklijke Marechaussee